

Turun kaupunki

ENNUSTE 3/2012

TURUN KAUPUNGIN VUODEN 2012 TALOUSARVION
MENOJEN JA TULOJEN TOTEUTUMISENNUSTE

1.11.2012

1. Yleinen ja oman talousalueen kehitys

Epävarmuus talouden suunnasta on pysynyt korkeana vuoden 2011 jälkipuoliskolta alkaen. Tämä heijastuu Suomen talouteen useita välittymiskanavia myöden. Epävarmuuden nousu näkyy erityisesti yksityisissä investoinneissa. Kuluvan vuoden kokonaistuotannon kasvuksi ennustetaan 1 % ja kasvu on täysin kotimaisen kysynnän varassa. Suhdannetilanteeseen nähden työmarkkinoiden tilanne säilyy yllättävän hyvänä: työttömyysaste alenee ja vuosikeskiarvoksi ennustetaan 7,6 %.

(Lähde: Valtiovarainministeriö, Taloudellinen katsaus, syksy 2012, 17.9.2012)

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen tietojen mukaan Varsinais-Suomessa oli heinäkuun lopussa 21 700 työtöntä työnhakijaa. Syyskuun aikana työttömien määrä väheni 700 henkilöllä. Viime vuoden syyskuusta määrä kasvoi 1 800 henkilöllä eli 9,1 prosentilla, kun koko maassa työttömien määrä kasvoi 7,0 prosentilla.

Syyskuun lopussa työttömien osuus työvoimasta oli Varsinais-Suomessa suurempi kuin vuotta aiemmin, eli 9,3 % (8,5 %, 9/2011). Koko maassa osuus kasvoi 0,6 prosenttiyksiköllä, ollen 8,9 % (8,3 %, 9/2011).

Varsinais-Suomessa nuorten työttömyys kasvoi voimakkaammin kuin naapurialueilla ja koko maassa. Pitkäaikaistyöttömyys on kasvussa lähes koko maassa.

Turun seudulla työttömien määrä kasvoi hitainta tahtia (5 %) verrattuna Varsinais-Suomen muihin seutukuntiin. Seutukunnan työttömyysaste syyskuun lopussa oli 9,8 prosenttia (9,4 prosenttia 2011).

Turun työttömyysaste syyskuun 2012 lopussa oli 12,5 prosenttia (12,1 prosenttia 2011). Nuorten työttömien määrä oli 2 089 (1 770 syyskuu 2011) ja pitkäaikaistyöttömien määrä oli 3 689 (3 891 syyskuu 2011).

(Lähde: Varsinais-Suomen ELY-keskus/Varsinais-Suomen työllisyyskatsaus 9/2012)

Turun seutukunnassa (Turku, Raisio, Lieto, Paimio, Nousiainen, Mynämäki, Sauvo, Masku, Naantali, Kaarina, Rusko) työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli kesäkuun 2012 lopussa 10,6 prosenttia ja työttömiä työnhakijoita oli 16 165. Turun telakalla työtilanne on vuodeksi eteenpäin hyvä, mutta henkilöstön lomautuksilta ei välttyä nykyistenkään tilausten avulla. Uusia tilauksia tarvitaan nopeasti. Muu metalliteollisuuden tilauksissa ei ole juurikaan kasvun merkkejä. Rakentamiset tuotantomäärät ovat selvästi tippuneet vuoden 2006 korkeasuhdanteesta. Odotukset eivät ole positiiviset jatkoa ajatellen. Mainittavia käynnissä olevia investointeja alueella ovat mm. Skanssin, Kupittaaan ja Telakkarannan alueiden asuntorakentaminen sekä kaupan alan investoinnit.

(Lähde: Työ- ja elinkeinoministeriö Alueelliset kehitysnäkymät 2/2012)

2. Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Uutena toimielimenä 1.1.2012 aloitti Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunta, joka toimii Turun kaupunkiseudun toimivaltaisena viranomaisena tehtävänäään edistää kilpailukykyisen sekä matkustaja- ja ympäristöystävällisen liikkumistavan toteutumista Turun kaupunkiseudulla.

Uutena toimielimenä aloitti 1.6.2012 alkaen Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta, joka toimii kuntalain 77 §:n mukaisesti osana Turun kaupungin organisaatiota jätelain (646/2011) mukaisena seudullisena jätehuoltoviranomaisena.

Turun Kunnallistekniikkaliikelaitoksen johtokunnan, Turun Vihერიliikelaitoksen johtokunnan, Turun Talotoimiliikelaitoksen johtokunnan ja Turun Kiinteistöpalveluliikelaitoksen johtokunnan toiminta päättyi 31.12.2011.

3. Organisaatiomuutokset ja olennaisia kaupungin toimintaan ja talouteen vaikuttavia päätöksiä

Organisaatiomuutokset:

Ympäristötoimen yhtiöittämissuunnitelmat valmistuivat vuoden 2011 loppuun mennessä. Turun kaupungin kunnallistekniikkaliikelaitoksen ja viherliikelaitoksen liiketoiminnat myytiin 1.1.2012 alkaen Turun Seudun Kuntatekniikka Oy:lle. Turun kaupungin kiinteistöpalveluliikelaitoksen liiketoiminta myytiin 1.1.2012 alkaen Turun Seudun Kiinteistöpalvelu Oy:lle. Turun kaupungin talotoimiliikelaitoksen liiketoiminta myytiin 1.1.2012 alkaen Turun Seudun Rakennustekniikka Oy:lle. Liikelaitosten henkilöstö siirtyi pääosin perustetuille yhtiöille samasta ajankohdasta lukien. Yhtiöt ovat Turun kaupungin tytäryhtiöitä.

Kaupunginvaltuuston päätöksiä:

Kaupunginvaltuusto teki 23.1.2012 hallinnonjärjestämispäätöksen, jonka perusteella Turun kaupungin toimintamalli uudistetaan. Tähän päätökseen liittyen kaupunginvaltuusto päätti 26.3.2012 valita kaupunginjohtajaksi Aleksis Randellin ja apulaiskaupunginjohtajaksi Jarkko Virtasen 1.1.2013 alkaen toistaiseksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 26.3.2012 § 46 Turun kaupungin linjapäätöksestä koskien Kunnallishallinnon rakenne -työryhmän selvitystä ja muita kuntauudistukseen liittyviä uudistuksia.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 23.4.2012 § 67 "Turku 2031 – kaupungin keskusta" -vision ja päätti lähettää sen edelleen hallintokunnille otettavaksi huomioon suunnittelussa ja päätöksenteossa.

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2012 § 81 seudullisen jätehuoltoviranomaisen perustamisesta ja hyväksyi Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunnan johtosäännön.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi 21.5.2012 § 82 Turun kaupunkiseudun rakennemallin 2035. Turun kaupunkiseudulle on laadittu kaupunkirakenteen kestävä kehitys ja alueen vetovoimaisuutta edistävä rakennemalli 2035, jonka tärkeimpänä tavoitteena ja tuloksena on yhteinen näkemys kaupunkiseudun yhdyskuntarakenteen pitkän tähtäyksen päälinjoista. Rakennemallin tarkoituksena on ohjata kuntien tulevaa maankäytön suunnittelua yleispiirteisesti ja sitä on tarkoitettu käyttämään maakunta- ja yleiskaavoituksen lähtökohdaksi ja niitä palvelevana maankäytön strategiaa kuvaavana perusselvityksenä.

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2012 § 83 hyväksyä Fortuna-korttelin kehittämisen hankesuunnitelman. Fortuna-kortteli rajoittuu Turun keskustassa Kristiinankatuun, Linnankatuun, Aurakatuun ja Läntiseen Rantakatuun. Korttelin kehittämishankkeessa lähtökohdaksi on ollut korttelin muuntaminen käsityön, designin ja kulttuurin kaupalliseksi keskittymäksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2012 § 84 Turun kaupunkiseudun kuntien ja valtion välisen MAL (maankäytön, asumisen ja liikenteen) -aiesopimuksen 2012 - 2015 hyväksymisestä. Turun kaupunkiseudulle kuntien ja valtion välille on valmisteltu maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL) aiesopimus vuosille 2012 - 2015. Aiesopimuksen tavoitteena on vahvistaa osapuolten, erityisesti kuntien keskinäistä, sitoutumista kaupunkiseudun rakennemallin 2035 keskeisten tavoitteiden toteutumiseksi.

Kaupunginvaltuusto päätti 18.6.2012 § 152 kaupunginteatterin yhtiöittämisestä. Kaupunginvaltuusto päätti, että Turun Kaupunginteatteri Oy perustetaan ja että Turun kaupunginteatterin perustamisasiakirjat ja esitetty linjaus yhtiön rahoituksesta hyväksytään.

Kaupunginvaltuusto päätti 1.10.2012 § 196 ammattikorkeakoulun yhtiöittämisestä sekä Turun Ammattikorkeakoulu Oy:n perustamisesta. Ammattikorkeakoulutuksen ylläpitotehtävä siirtyy perustetulle yhtiölle 1.1.2014 alkaen.

4. Kaupungin henkilöstö

Henkilötyövuosina mitattu työvoiman käyttö aikajaksolla 1.1.–31.9.2012 oli 11810,2 eli 1 168,1 henkilötyövuotta vähemmän kuin edellisen vuoden vastaavana ajanjaksona. Työvoiman vähenemiseen

on vaikuttanut suuresti organisaatiomuutokset vuodenvaihteessa, erityisesti tuotantoliikelaitosten yhtiöittämiset.

Kun laskelmassa huomioidaan emokaupungista poissiirtyneet toiminnot, niin työvoima on kasvanut viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna 110,9 htv. Kun vielä huomioidaan 100 % ulkopuolisella rahoituksella toteutettujen hankkeiden työvoima, työvoima on kasvanut viime vuoteen verrattuna 88,6 htv.

Suurimmat kasvut viime vuoteen verrattuna on varhaiskasvatus- ja perusopetuksessa sekä sosiaali- ja terveystoimissa. Varhaiskasvatuksessa työvoiman lisäys perustuu toiminnan laajenemiseen lapsimäärien lisääntymisen johdosta ja avoimen varhaiskasvatuksen toimintojen aloittamisella ja laajentamisella. Perusopetuksessa ryhmäkokojen pienentämisrahalla on voitu myös lisätä opetustuntien määrää ja se vaikuttaa henkilötyövuosia lisäävästi. Sosiaali- ja terveystoimen työvoimakasvu kohdistuu vanhuspalveluihin, perusterveydenhuoltoon ja sosiaalityöhön. Vanhuspalveluissa käynnistettiin toukokuussa Kaskenlinnan sairaalaan kuntouttavan lyhytaikaishoidon yksikkö, johon tilapäisin palkkaamislavin palkattiin henkilöstöä jotta välttyttäisiin sairaanhoitopiirin siirtoviivemaksuilta. Lisäksi työvoimaan vaikuttaa loppuvuonna 2011 perustetut uudet vakanssit. Perusterveydenhuollon työvoimakasvu perustuu pääasiassa suun terveydenhuollon henkilöstösuunnitelman mukaisesti lisäyksiin, jotta hoitotakuu saavutettaisiin ja sakkomaksuilta välttytään. Sosiaalityön työvoiman kasvu johtuu erityisesti lastensuojeluun ja lastenkoteihin (mm. Lakkatie) perustetuista uusista vakansseista.

Kaupungin toteutuneet henkilöstökulut 1.1.–31.9.2012 olivat yhteensä 432,6 milj. euroa. Kasvu viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna oli 3,5 prosenttia. Vuoden 2012 henkilöstökulut ovat uusimman ennusteen mukaan 579,2 milj. euroa. Henkilöstökulujen kasvu tulee olemaan 4,0 prosenttia viime vuoteen verrattuna. Kunta-alan 1.1.2012 voimaan tulleen sopimuksen palkankorotusten sekä kevään 2011 yleiskorotuksen ja järjestelyerän vaikutus palkkakustannusten nousuun on yhteensä 3,1 prosenttia.

5. Tilikauden tuloksenmuodostuminen ja toiminnan rahoitus

5.1. Käyttötalousosan toteutumisennuste

Viimeisimmän talousennusteen mukaan kaupungin käyttötalouden toimintamenot ylittyvät talousarvioon nähden 9,8 milj. eurolla ja toimintatuotot (sisältäen valmistus omaan käyttöön erän) 1,6 milj. eurolla. Käyttötalouden nettomenojen ylitykseksi jää 8,2 milj. euroa. Suurimmat talousarvio-poikkeamat aiheutuvat peruspalvelulautakunnan sekä varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan ylityksistä.

Poikkeamat on laskettu verrattuna muutettuun talousarvioon. Ennusteessa on huomioitu talousarviomuutokset, jotka on tehty 1.10.2012 mennessä.

Alkuperäiseen talousarvioon verrattuna käyttötalouden nettomenot ylittyvät 25,4 milj. euroa.

Kaupunginjohtajan toimiala

Kj-toimen nettomenojen ennuste on 106,4 milj. euroa. Nettomenoja ennustetaan syntyvän 0,8 milj. euroa vähemmän verrattuna syyskuussa annettuun ennusteeseen.

Keskusvaalilautakunnan, kaupunginvaltuuston ja tarkastuslautakunnan toimintatuotot ja toimintakulut toteutuvat talousarvion mukaisesti.

Kaupunginhallituksen toimintatulot tulevat ennusteen mukaan alittumaan noin 0,2 milj. euroa. Mm. IT:n toimintatuottojen on arvioitu toteutuvan 0,1 milj. euroa budjetoitua pienempänä johtuen uusien osakeyhtiöiden arvioitua pienemmästä laskutuksesta.

Kaupunginhallituksen toimintamenot tulevat ennusteen mukaan alittumaan noin 2,2 miljoonaa euroa. Alitukseen vaikuttaa mm. Ammattikorkeakoulun Kampus-hankkeen toteutuminen suunnitellusta poikkeavasti. Vuodelle 2012 varatuista suunnittelurahoista säästyy 0,7 milj. euroa. Vastaavalla määrällä alittuu Valmistus omaan käyttöön – erä. Kaupungin yhteisiin tietojärjestelmien kehittämishankkeisiin varatuista määrärahoista ennustetaan säästyvän tänä vuonna noin 1,0 milj. euroa osittain

hankkeiden viivästymisen johdosta (esim. IT-infran yhtenäistäminen, SAP HR). Valmistus omaan käyttöön – erä alittuu 0,8 milj. eurolla. Sähköisen asiointi- ja hallintopalvelun kehittämishanke ei ole vielä käynnistynyt ja käynnistämisen siirtyminen tulee pienentämään toimintamenoja tänä vuonna 0,4 milj. euroa. Keskushallinto tulee aikaisempien vuosien tapaan pysymään talousarviossaan.

Valmistus omaan käyttöön – erä alittuu 1,6 milj. euroa johtuen omana työnä toteutettavien hankkeiden siirtymisestä. Toimintamenot oikaistuna Valmistus omaan käyttöön – erällä alittuu 0,6 milj. euroa. Kaupunginhallituksen nettomenot alittuvat 0,4 milj. eurolla.

Kaupunginhallituksen omarahoitusosuudet on ennustettu toteutuvan talousarvion mukaisina.

Palvelutoimen sektori

Pj-toimen nettomenojen ennuste on yhteensä 620,7 milj. euroa. Nettomenoja ennustetaan syntyvän 2,1 milj. euroa vähemmän verrattuna syyskuussa annettuun ennusteeseen.

Sosiaali- ja terveystoimen ennuste on hieman parantunut edellisestä ennusteesta. Kaupunginvaltuuston päätti 1.10.2012 talousarviomuutoksesta, jolla peruspalvelulautakunnan talousarviota muutettiin toimintakulujen osalta + 17 milj. euroa ja toimintatulojen osalta + 1,7 milj. euroa. Toimintamenojen osalta v. 2012 ennuste on noin 644,2 milj. euroa, mikä on noin 1 milj. euroa vähemmän kuin heinäkuun tilanteessa. Toimintatulojen osalta ennuste on noin 83,4 milj. euroa, jossa parannusta edelliseen ennusteeseen noin 0,8 milj. euroa. Suurin muutos tulojen lisäykseen liittyy valmistukseen omaan käyttöön ja siitä kirjattavaksi tuloerään, joka on noin 0,7 milj. euroa. Arvioitu nettomeno v. 2012 on noin 560,8 milj. euroa eli noin 1,9 milj. euroa parempi kuin heinäkuun tilanteessa. Kehitystä arvioitaessa on otettava huomioon myös edellisen ennusteen jälkeen tulleita merkittäviä kustannusmuutoksia koko hallintokunnan tasolla kuten lastensuojelumenoihin vaikuttava KHO:n päätös (noin 1,1 milj. euroa), saatavien poistot (noin 0,5 milj. euroa) sekä tilinpäätösvaiheessa menoksi kirjattava hankerahoitukseen liittyvä takaisinperintä (noin 0,3 milj. euroa).

Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirin maksuosuuden osalta ennuste on parantunut noin 1,8 milj. euroa ja muutos perustuu sekä toiminnan volyymin laskuun (arvioitujen kustannukset vastaavat paremmin vähentynyttä käyttöä) ja siirtoviivemaksujen selkeään laskuun. Siirtoviiveiden osalta nyt tehty ennuste perustuu kuitenkin oletamaan, että loppuvuoden siirtoviivepäivät pysyvät keskimäärin alle 300 päivässä/kk. Kokonaisuudessaan sairaanhoitopiirin maksuosuus ylittyy noin 5,5 milj. euroa, josta siirtoviivemaksujen osuus on noin 3,5 milj. euroa ja muun toiminnan osuus noin 2,0 milj. euroa. On kuitenkin huomattava, että varsinaisen toiminnan osalta peruspalvelulautakunnan v. 2012 VSSHP:n maksuosuus on 3,3 milj. euroa pienempi kuin sairaanhoitopiirin budjetoima Turun kuntaosuus.

Odottamattomista menoista huolimatta kokonaisuutos on positiivinen verrattuna heinäkuun tilanteeseen. Valtuuston talousarviomuutokset huomioiden nettopoikkeama on noin 6,6 miljoonaa euroa (1,2 %) negatiivinen.

Liikuntatoimen ennustetaan ylittävän hieman, mutta uhan toivotaan pienentyvän loppuvuoden aikana. Alkuvuoden kävijämäärä uusitussa Impivaaran uimahallissa sekä kesän huonon sään johdosta maauimaloissa aiheutti merkittävän tulovajeuhan. Syksyn aikana tilanne on kuitenkin hieman parantunut. Sekä tuloille että menoille ennustetaan negatiivista poikkeamaa, jonka seurauksena nettopoikkeama on 93.528 euroa (0,6 %) negatiivinen. Nettopoikkeamassa on huomioitu ulkoliikuntapaikkojen hallinnan siirtyminen kiinteistöliikelaitokselta liikuntatoimelle ja toimintojen organisoinnista aiheutuva 0,6 milj. euron määrärahojen korotus.

Nuorisotoimen ennuste on heikentynyt. Merkittävin ylitys tapahtuu aamu-/iltapäivätoiminnassa sekä oman että kumppaneiden tuottaman toiminnan osalta. Säästötoimenpiteitä on tehty aktiivisesti, mutta nettopoikkeaman ennustetaan olevan n. 153.000 euroa (1,6 %) negatiivinen.

Kulttuuritoimen ennuste on positiivinen. Talousarvion ylitystä tapahtuu sekä menoissa että tuloissa pääasiassa ulkopuolista rahoitusta saavien hankkeiden johdosta. Kokonaisuutena talous on kuitenkin tasapainossa ja kaupunginorkesterin ylijäämäisen ennusteen johdosta ennustetaan toimielimen nettopoikkeaman olevan 212.000 euroa (0,6%) positiivinen.

Kaupunginorkesterin ennustetaan tekevän ylijäämää 203.000 euroa. Suunniteltu tulotaso jäänee

saavuttamatta, mutta katteeksi toimintamenojen nähdään alittuvan merkittävästi.

Teatterin ennustetaan pysyvän talousarviossa ja se kykenee hoitamaan sille annetun säästötavoitteen. Teatterin lippujen varaustilanne näyttää hyvältä, mutta lopullinen tulos näkyy vasta myynnin toteutuessa.

Museokeskuksen ennustetaan pysyvän talousarviossa. Sekä tulojen että menojen merkittävä poikkeama johtuu Turku 2011 – säätien rahoittamista hankkeista, kuten Logomon näyttelyt Tuli on irti ja Only a Game.

Kaupunginvaltuusto päätti 18.6.2012 § 146, että kaupunginorkesterin vuoden 2011 positiivinen nettopoikkeama 236.376 euroa siirretään määrärahan korotuksena vuoden 2012 talousarvioon ja, että kaupunginorkesterin ja konserttitalon (nettoyksikkö) sitova toimintakate talousarviomuutoksen jälkeen on -5.325.082 euroa. Samassa pykälässä kaupunginvaltuusto päätti, että Museokeskuksen vuoden 2011 positiivinen nettopoikkeama 89.260 euroa siirretään määrärahan korotuksena vuoden 2012 talousarvioon ja, että Museokeskuksen sitova toimintakate talousarviomuutoksen jälkeen on -7.142.043 euroa.

Kaupunginvaltuusto päätti 18.6.2012 § 147, että kaupunginteatterin vuoden 2012 talousarvion toimintakatteeseen tehdään vuodelle 2012 kohdistuvaa säästötavoitetta vastaava 440.000 euron muutos ja että kaupunginteatterin (nettoyksikkö) sitova toimintakate talousarviomuutoksen jälkeen on -5.067.544 euroa.

Osaamistoimi

Oj-toimen nettomenojen ennuste on yhteensä 328,4 milj. euroa. Nettomenoja ennustetaan syntyvän 1,0 milj. euroa enemmän verrattuna syyskuussa annettuun ennusteeseen.

Ammattikorkeakoulun hallituksen vuoden 2012 nettomenoiksi ennustetaan 61,0 milj. euroa. Nettositovana toimielimenä Turun ammattikorkeakoulu ennustaa pysyvänsä talousarvion puitteissa. Kasvaneen projektitoiminnan aiheuttama budjetoitua suurempi menokertymä kompensoidaan budjetoitua suuremmilla tuloilla.

Lukio- ja ammattiopetuslautakunta tulee ylittämään talousarvionsa noin 0,4 milj. eurolla ilman uusia tasapainottavia toimenpiteitä. Lukiokoulutuksen tulosalueen nettoylitys on 0,2 milj. euroa. Ylitys vastaa varsin tarkkaan lukion opettajien muita ryhmiä suurempaa palkankorotusta. Yhteiset toiminnot –tulosalue on ylittymässä noin 0,5 milj. euroa tilavuokrien ja budjetoimattomien vahtimestaripalvelujen sekä eläkemenoperusteisten ja varhaiseläkemenoperusteisten KuEL-maksujen vuoksi. Ammatillisen koulutuksen alitus on 0,2 milj. euroa ja sillä katetaan osittain tähän tulosalueeseen budjetoidut vahtimestaripalvelut.

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta ylittää talousarvion 1,0 milj. eurolla ilman uusia tasapainottoimenpiteitä. Taustalla on varhaiskasvatuksen kysynnän kasvu, joka johtuu ikäluokkien kasvamisesta ja varhaiskasvatukseen osallistumisprosentin kasvusta. Varhaiskasvatuksen ylitys on 1,5 milj. euroa, joka johtuu oman tuotannon ja palvelusetelien kysynnän lisääntymisestä. Vajetta katetaan muiden toimintojen ylijäämällä.

Kaupunginvaltuusto päätti 21.5.2012 § 80 korottaa varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunnan talousarvion 2012 toimintatuottoja 1 769 000 eurolla ja toimintakuluja 3 813 000 eurolla. Talousarvion nettomuutos katetaan korottamalla valtionosuustuloja vastaavalla summalla. Valtuuston myöntämä lisärahoitus on käytetty käytännössä kokonaan varhaiskasvatuksen menojen kattamiseen. Yllä esitetyt talousarviopoikkeamat on laskettu muutettuun talousarvioon verrattuna.

Ympäristötoimi

Yj-toimen käyttötalousosan nettomenojen ennuste on yhteensä 21,1 milj. euroa. Mutuoksia syyskuussa annettuun ennusteeseen ei ole tapahtunut.

Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunnan, Joukkoliikennelautakunnan ja Turun kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan, Ympäristö- ja kaavoituslautakunnan sekä Rakennuslau-

takunnan taloudellisten tavoitteiden ennustetaan toteutuvan suunnitellusti. Joukkoliikenteen seudullisen viranomaisen muodostumisesta ei aiheudu Turulle lisäkustannuksia vuodelle 2012. Turun kaupunkiseudun jätehuoltolautakunta aloitti toimintansa 1.6.2012 ja sen on arvioitu lisäävän 0,4 henkilötyövuotta vuonna 2012. Vuodelle 2012 on menoja arvioitu 60.000 euroa, jotka laskutetaan Turun Seudun Jätehuolto Oy:ltä. Lautakunnan nettoluku on 0 euroa.

5.2. Ympäristötoimen liikelaitosten toteutumisennusteet

Liikelaitosten kolmannen tilinpäätösennusteen yhteenlaskettu liikeylijäämä + poistot on 92,4 milj. euroa. Tulosparannusta syyskuun ennusteeseen on 0,5 milj. euroa.

Liikelaitosten sitovaksi tulostavoitteeksi on asetettu liikeylijäämä + poistot – euromäärä.

Kiinteistöliikelaitos ei tule ennusteen mukaan saavuttamaan sille asetettua sitovaa tulostavoitetta (liikeylijäämä + poistot), vaan ennuste jää 3,6 milj. euroa budjetoidusta. Ennuste perustuu tehtyihin luovutuspäätöksiin huomioiden ja markkinatilanteen vaikutus asuntorakentamisessa. Merkittävimmät poikkeamat budjetoituun ovat maankäyttösopimustulojen vähentyminen ja kiinteistöjen myyntivoittojen jääminen suunniteltua pienemmäksi. Rahoitustuloksen saavuttamiseksi Kiinteistöliikelaitoksen johtokunta on esittänyt kaupunginhallitukselle toimenpiteet investointikohteiden siirtämiseksi tai poistamiseksi vuoden 2012 talousarvion investointiohjelmasta.

Tilaliikelaitoksen sitova tulostavoite (liikeylijäämä + poistot) tullaan ennusteen mukaan saavuttamaan.

Vesiliikelaitoksen taloudellinen tulos tulee jäämään merkittävästi budjetoidusta. Tulostavoite alittuu 2,0 milj. euroa. Syynä on ostoveden budjetoitua suuremmat kustannukset. Alkuperäisenä laskentaperusteena on käytetty Turun Seudun Vesi Oy:ltä saatua ennakkotietoa, joka on perustunut huomattavasti alhaisempiin kuutiohintoihin sekä etenkin pääomakustannukseen.

Satamaliikelaitos ei tule ennusteen mukaan saavuttamaan sille asetettua sitovaa tulostavoitetta. Toimintakate ennustetaan jäävän 2,4 milj. euroa suunnitellusta. Sataman kautta kulkeva tavara-liikenne on vähentynyt noin 10 % viime vuoteen verrattuna ja tavaramaksutulot alentuneet noin 13,5 % alkuvuoden aikana, minkä vuoksi ennusteen tulokehitys on negatiivinen.

5.3. Tuloslaskelmaosan toteutumisennuste

Tilikauden alijäämä on kolmannen tilinpäätösennusteen mukaan 18,8 milj. euroa. Alijäämäennuste on kasvanut syyskuun ennusteesta 4,4 milj. euroa. Keskeisin selitys on verotuloissa, joita uusien tietojen mukaan on laskettu 6,7 milj. euroa edellisestä ennusteesta. Nettomenoja ennustetaan toteutuvan nyt 2,4 milj. euroa vähemmän.

Kolmannen tilinpäätösennusteen mukaan kaupungin toimintakate on - 984,1 milj. euroa. Toimintakate toteutuu ennusteen mukaan 15,9 milj. euroa muutettua talousarviota heikompana (alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 33,5 milj. euroa).

Toimintatuottoja ennustetaan kertyvän yhteensä 506,7 milj. euroa (504,6 milj. euroa syyskuun ennuste). Alitusta talousarvioon tulisi 2,9 milj. euroa. Toimintakulut nousevat 1 496,3 milj. euroon (syyskuun ennuste 1 495,8 milj. euroa). Ylitys muutettuun talousarvioon tulee olemaan 12,9 milj. euroa (alkuperäiseen talousarvioon verrattuna 35,2 milj. euroa). Nettotoimintakuluja saadaan nyt tehdyn ennusteen mukaan pienennettyä, mutta ei riittävästi. Kaupunginhallituksen edellyttämät toimenpiteet ylitysuhtien poistamiseksi tai kaventamiseksi eivät näy talousennusteessa.

Mikäli talous toteutuu ennusteen mukaan, olisivat nettotoimintakulut (toimintakate) 1,6 prosenttia talousarvion 2012 nettotoimintakuluja suuremmat (3,5 prosenttia alkuperäiseen talousarvioon verrattuna).

Vuoden 2012 verotuloennuste on viimeisimpien tietojen mukaan 639,6 milj. euroa ja verotulojen alitus tulisi olemaan 6,2 milj. euroa. Verotuloennusteeseen sisältyy edelleen epävarmuutta. Yhteisöveroennuste laskettiin viimeisimpien tietojen perusteella 6,7 milj. euroa syyskuun ennusteesta. Yhteis-

söverot voivat jäädä vielä nyt ennustettua pienemmiksi. Verohallinnon antaman ennakkotiedon mukaan marraskuun yhteisöveron tilitykset tulevat kuntien osalta olemaan negatiiviset. Kunnille vuonna 2012 tilittävien yhteisöverojen määrä tulee alenemaan aiemmin ennakoitusta ollen noin 1 150 milj. euroa. Verohallinnon ja kuntaliiton ennakkotietojen perusteella Turulle tilittävät yhteisöverot vuonna 2012 olisivat 63,0 milj. euron ja 70,0 milj. euron välillä. Valtionosuustuloja ennustetaan kertyvän 4,2 milj. euroa budjetoitua enemmän. Verotuloja ja valtionosuuksia ennustetaan toteutuvan yhteensä 981,6 milj. euroa, mikä vajaat 2,0 milj. euroa vähemmän kuin muutetussa talousarviossa.

Nettorahoitustuottoja odotetaan kertyvän 22,6 milj. euroa eli 6,3 milj. euroa budjetoitua enemmän. Vuoden aikana tullaan myöntämään uusia antolainoja enemmän kuin talousarviossa on suunniteltu. Korkotuottoja talousarvioon verrattuna nostaa edellä mainittujen antolainojen lisäyksestä kertyvät korkotuotot. Rahoitustuottojen arvioidaan lisääntyvän pääosin rahoitusomaisuuden positiivisen arvonkehityksen takia. Korkomenojen ennustetaan pysyvän toistaiseksi pienempänä markkinakorkojen laskun takia. Lisäksi kaupungin rahoitustarvetta on hoidettu myös lyhytaikaisella rahoituksella, josta on maksettu hyvin alhaista korkoa. Tämä lisää kuitenkin painetta seuraavana vuotena korkokulujen huomattavaan prosentuaaliseen kasvuun. Muut rahoituskulut toteutuvat talousarvion mukaisina.

Tuloslaskelmaennusteen mukaan vuosikate on 20,1 milj. euroa. Vuosikate kattaa poistoista 34,8 prosenttia. Vuosikate tulee ennusteen mukaan olemaan 11,6 milj. euroa budjetoitua heikompi (26,8 milj. euroa alkuperäiseen talousarvioon verrattuna).

Satunnaisiin tuottoihin sisältyy vuoden 2012 alusta yhtiötettyjen liikelaitosten liiketoiminnan kaupasta kertyvät myyntivoitot sekä Turun Osakehuoneistot Oy:n osakkeiden myynnistä arvioitu myyntivoitto.

Tilikauden tulos on ennusteen mukaan – 18,3 milj. euroa (syyskuun ennuste – 14,0 milj. euroa). Tilikauden tuloksesta on ennusteessa huomioitu siirto ammattikorkeakoulun investointirahastoon 2,2 milj. euroa.

Varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilikaudelta kertyy alijäämää 18,8 milj. euroa.

Tuloslaskelmaennusteeseen sisältyy peruskaupungin palvelut ja hallinto sekä liikelaitokset (sisäisiä erä ei ole eliminoitu).

Tuloslaskelmaennuste 31.12.2012, kaupunki, liikelaitokset ja vahinkorahasto:

1.000 €	TP 2011 *)	TA 2012	Muutokset	TA 2012 muutoksin	Ennuste 2012	Poikkeama
Toimintatulot	500.145	504.879	4.761	509.640	506.721	-2.919
Valmistus omaan käyttöön	31.867	5.495	0	5.495	5.391	-104
Toimintamenot	1.438.862	1.461.024	22.352	1.483.376	1.496.258	-12.882
TOIMINTAKATE	-906.850	-950.650	-17.591	-968.241	-984.145	-15.904
Verotulot	637.974	645.761	0	645.761	639.579	-6.182
Kunnan tulovero	519.040	532.825		532.825	528.500	-4.325
Kiinteistövero	40.936	41.500		41.500	41.600	100
Osuus yhteisöveron tuotosta	77.998	71.436		71.436	69.479	-1.957
Valtionosuudet	324.980	335.467	2.291	337.758	342.000	4.242
Rahoitustulot ja -menot	12.567	16.331	0	16.331	22.621	6.290
Korkotulot	11.479	13.052		13.052	15.819	2.767
Muut rahoitustulot	20.150	48.145		48.145	49.632	1.488
Korkomenot	6.073	12.889		12.889	11.479	1.410
Liikelaitoksen korvaus perus- pääomasta (kunnalle)	0	29.880		29.880	29.880	0
Muut rahoitusmenot	12.989	2.097		2.097	1.471	626
VUOSIKATE	68.671	46.909	-15.300	31.609	20.055	-11.554
Poistot ja arvonalentumiset	54.393	59.814	0	59.814	58.811	-1.003
Suunnitelman mukaiset poistot	54.393	59.814		59.814	58.811	1.003
Arvonalentumiset	0	0		0	0	0
Satunnaiset erät	-3.050	14.685	6.500	21.185	20.500	-685
Satunnaiset tulot	9.431	14.685	6.500	21.185	21.185	0
Satunnaiset menot	12.481	0		0	685	-685
TILIKAUDEN TULOS	11.228	1.780	-8.800	-7.020	-18.256	-11.236
Varausten ja rahastojen muutokset	-2.966	-732	0	-732	-558	174
Poistoeron muutos	-8.216	775		775	949	-174
Varausten muutos	2.060	0		0	0	0
Rahastojen muutos	3.190	-1.507		-1.507	-1.507	0
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ/ALIJÄÄMÄ	8.262	1.049	-8.800	-7.751	-18.813	-11.062

*) TP 2011: PERUSKAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET VÄHENNETYINÄ YHTIÖITETTYLLÄ

Tavoitteet ja tunnusluvut

Toimintatulot/toimintamenot, %	35,5 %	34,7 %	34,5 %	34,0 %
Vuosikate/poistot, %	126,3 %	78,4 %	52,8 %	34,1 %
Vuosikate, euroa/asukas	384	261	176	112
Asukasmäärä	178.630	179.700	179.700	179.700

5.4. Verorahoituksen toteutuminen

Kuntaliiton kuntataloustiedote 2/2012 mm.:

”Alkuvuoden verotilitykset kunnille

Kunnallisveron tilitykset tammi-toukokuussa olivat 4,3 % korkeammat kuin vuosi sitten. Tilityksiä on lisännyt muun muassa ansiotulojen nousu ja lisäksi alkuvuoden tilityksiin erityisesti vaikuttaneet syksyn raamiratkaisun mukaiset kertaerät. Huhti- ja toukokuussa tilitysten kehitys on ollut maltillisempaa verrattuna edelliseen vuoteen. Huhtikuussa kunnallisveron tilitykset kasvoivat 0,7 % ja toukokuussa 2,1 %.

Yhteisöveron tilitykset ovat alkuvuonna nousseet 4,9 %. Huhtikuun tilitysten jälkeen yhteisöveron tilitykset olivat vielä 4,1 % alhaisemmat kuin vuonna 2011 vastaavaan aikaan. Nousu johtuu toukokuun tilitykseen sisällyneistä yhteisöjen verovuoden 2011 täydennysmaksuista, jotka yhteisöjen tuli maksaa huhtikuun loppuun mennessä välttyäkseen jäännösveron koron maksamiselta. Vuonna 2011 yhteisöjen täydennysmaksujen tilitys jakaantui sekä touko- että kesäkuun tilityksiin toisin kuin tänä

vuonna. Tästä syystä toukokuun tilitys oli 18,1 % korkeampi kuin vuoden 2011 toukokuussa ja kesäkuun tilitys tulee toisaalta olemaan huomattavasti alhaisempi kuin vuonna 2011. Kokonaisuudessaan täydennysveron määrä jäi odotettua alhaisemmaksi. Täten voidaan olettaa, että yhteisöverontilityksien taso tulee loppuvuonna olemaan huomattavasti alemmalla tasolla kuin vuonna 2011 ja jäädään aiempaa ennustettua alhaisemmaksi. Aiempi arvio on ollut, että laskua olisi noin 16 % vuodesta 2011. Muutos johtuu osittain kasvuennusteiden alentumisesta ja osittain kuntien jako-osuuden alenemisesta. Vuonna 2013 tilitysten ennakoitaan lähtevän maltilliseen kasvuun, mutta yhteisöveron kehitykseen liittyy lähiaikoina suurta epävarmuutta.”

Kuntaliiton Kuntataloustiedote 3/2012 mm:

”Vuonna 2012 kunnallisveron tilityksiä lisäävät lähinnä ansiotulojen lähes 4 prosentin arvioitu kasvu. Myös kuntien keskimääräinen tuloveroprosentti kohosi tälle vuodelle 0,09 prosenttiyksikköä ja on 19,25. Tilityksiä pienentävät osaltaan kunnallisverotuksen vähennyksiin tehdyt muutokset, joista merkittävimmät ovat perusvähennyksen ja työtulovähennyksen muutokset. Työtulovähennyksen korotus vähentää myös kuntien tuloveron tuottoa tänä vuonna. Valtion vuoden 2012 talousarviossa ehdotettiin kuntien tuloverotukseen tehtävistä veroperustemuutoksista, joiden arvioitiin vähentävän kunnallisveron tuottoa yhteensä (nettomääräisesti) 263 miljoonaa euroa. Menetykset kompensoidaan täysimääräisesti valtionosuusjärjestelmän kautta valtionosuuksia lisäämällä. Tänä vuonna kunnallisveron tilitys arvioidaan kasvavan kokonaisuudessaan keskimäärin 3,8 %.”

Verohallinnolta 10.9.2012 saatujen ennakkotietojen perusteella kuntien maksuunpanon mukainen ryhmäosuus tuloveroista tulee olemaan 62.59 % kun ennakkoperinnässä käytetty ryhmäosuus oli 62.86 %. Täten marraskuun maksuunpanotilityksen oikaisu verovuodelta 2011 tulisi olemaan kuntien osalta hieman negatiivinen. Marraskuun tilitysten yhteydessä kunnilta perittäisiin oikaisuja ja ennakonpalautuksia yhteensä noin 1 530 milj. euroa.

Turun verotulojen toteutuminen

Vuoden 2012 verotuloennuste on viimeisimpien tietojen mukaan 639,6 milj. euroa ja verotulojen alitus tulisi olemaan 6,2 milj. euroa.

Verovuoden 2011 ennakkotietojen perusteella maksuunpannut kunnallisverot kasvoivat maassa keskimäärin 5 %. Turun maksuunpantu kunnallisveron kasvoi vain 2,6 %:n verovuodelta 2011. Vuoden 2012 kuntien jako-osuuksia tarkistetaan valmistuvan vuoden 2011 verotuksen pohjalta. Uusien jako-osuuksien mukaiset oikaisutarkistukset tehdään marraskuun ja joulukuun kunnallisverotilityksissä. Turun jako-osuus tulee alenemaan koska Turun kunnallisveron kasvu on ollut huomattavasti alle maan keskiarvon. Tämä tulee merkitsemään, että marraskuun ja joulukuun verotilitykset tulevat olemaan oikaisujen vuoksi tavanomaista pienempiä. Tässä vaiheessa arvioidaan kunnallisveroa kertyvän vuodelta 2012 vielä 528,5 milj. euroa ja yhteisöveroa 69,5 milj. euroa.

Verotuloennusteeseen sisältyy edelleen epävarmuutta. Yhteisöveroennuste laskettiin viimeisimpien tietojen perusteella 6,7 milj. euroa syyskuun ennusteesta. Yhteisöverot voivat jäädä vielä nyt ennustettua pienemmiksi. Verohallinnon ennakkotiedon mukaan vuonna 2012 tilitettävien yhteisöverojen määrä tulee alenemaan. Verohallinnon ja kuntaliiton ennakkotietojen perusteella Turulle tilitettävät yhteisöverot olisivat 63,0 milj. euron ja 70,0 milj. euron välillä.

Turun kaupungissa on käytössä seuraavat tulovero- ja kiinteistöveroprosentit:

	2008	2009	2010	2011	2012
Tulovero -%	18,00	18,00	18,75	18,75	18,75
Kiinteistövero -%:					
Yleinen	0,80	0,80	1,00	1,00	1,00
vakituinen asunto	0,28	0,28	0,32	0,32	0,32
muuhun asumiseen käytettävät rakennukset	0,70	0,70	0,70	0,70	0,70
Rakentamattoman rakennuspaikan veroprosentti	2,50	2,50	3,00	3,00	3,00
Koiravero, €/koira	34,00	0	0	0	0

Verotulojen kehitys 2011 - 2012

Veroerä, milj. €	TP 2011	TA 2012	Ennuste 31.12.2012	Ero ennuste/ talousarvio
Kunnallisvero	519,0	532,8	528,5	-4,3
Yhteisövero	78,0	71,4	69,5	-2,0
Kiinteistövero	40,9	41,5	41,6	0,1
Yhteensä	638,0	645,8	639,6	-6,2

Turun valtionosuuksien toteutuminen

Alkuperäisessä talousarviossa valtionosuustuloja arvioitiin saatavan 335,5 milj. euroa. Ennusteen mukaan valtionosuuksia vuonna 2012 kertyy n. 342,0 milj. euroa. Valtionosuuksia kasvattaa yli talousarvioon merkityn valtiovarainministeriön päätös 22.12.2011 kunnan peruspalveluiden valtionosuuden kertaluonteisesta lisäämisestä liittyen kunta-alan palkkatarkistuksen tukemiseen. Tämä lisää Turun saamaa valtionosuutta noin 2 milj. euroa. Kunnallisveropohjan kaventamisen kompensatio tuo arviolta 2,3 milj. euroa lisää valtionosuuspohjaan aikaisemmin budjetoidun lisäksi. Peruspalveluiden omarahoitusosuus oli lopullisessa valtionosuuspäätöksessä noin 2 milj. pienempi kuin mitä se oli budjettipohjassa. Työttömyyden suhteellinen heikkeneminen verrattuna koko valtakuntaan lisää valtionosuutta 1,4 milj. euroa. Yksikköhinnan ja oppilasmäärän kehitys lukio- ja ammattiopetuksessa kasvattaa valtionosuutta 2,5 milj. euroa. Valtionosuutta sen sijaan laskee yksikköhintavähennykset ammattikorkeakouluopetuksessa 1,2 milj. euroa.

Valtionosuuksien kehitys Turussa 2011 – 2012

	TP 2011	TA 2012	Muutokset	TA 2012 yhteensä	Ennuste 31.12.2012	Ero ennuste/ talousarvio
Valtionosuudet, milj. €	325,0	335,5	2,0	337,5	342,0	4,5

5.5. Investointiosan toteutumisennuste

Kolmannen tilinpäätösennusteen mukaan investointimenot vuonna 2012 tulevat olemaan yhteensä 112,0 milj. euroa (118,0 milj. euroa syyskuun ennusteessa). Nyt tehdyn ennusteen mukaan talousarvion investointimenot alittuvat 10,7 milj. euroa. Omaisuuden luovutustulot ylittyvät 5,2 milj. euroa.

Peruskaupungin investoinnit ovat ennusteessa yhteensä 12,8 milj. euroa, josta 3,9 milj. euroa on kaupungin yhteisiä it-hankkeita ja 5,5 milj. euroa osakesijoitukset yhtiöitettyihin tuotantoliikelaitoksiin.

Kiinteistöliikelaitos ennustaa investointimenojen määräksi 39,1 milj. euroa (syyskuun ennusteessa 43,3 milj. euroa). Investointimenojen ennustetaan alittuvan yhteensä 5,6 milj. euroa suunnitellusta. Omaisuuden luovutustulojen 20,2 milj. euron tavoitteesta ennustetaan jäävän toteutumatta 5,2 milj. euroa. Ennusteessa on huomioitu tehdyt luovutus päätökset ja markkinatilanteen vaikutukset asuntorakentamisessa. Kiinteistöliikelaitos on laskenut investointimenojen toteutumisennustetta syyskuun ennusteeseen 4,2 milj. eurolla. Nettoinvestoinnit ylittyvät nyt annetun ennusteen mukaan 0,4 milj. eurolla (3,7 milj. euroa syyskuun ennusteessa).

Kiinteistöliikelaitos on 15.10.2012 antanut kaupunginhallitukselle selvityksen vuodelle 2012 suunnitelluista investoinneista, jotka voidaan siirtää tai jättää kokonaan toteuttamatta. Investointiennustetta on alennettu syyskuussa annetusta ennusteesta 4,2 milj. eurolla.

Tilaliikelaitoksen investointien ennuste on 38,5 milj. euroa (syyskuun ennuste 44,0 milj. euroa). Investointiohjelman toteutumisennuste jää 10,3 milj. euroa talousarviota pienemmäksi. Seuraavissa hankkeissa käytetään budjetoitua vähemmän rahaa ja rahoitustarve siirtyy vuodelle 2013: Runosmäen vanhainkoti, Torninkadun koulu, Kerttulin koulu, Infoteekkirakennus, Moottorilaboratorio, Kelsonsoittajankadun päiväkotiki ja koulu.

Budjetoitua enemmän rahaa vuonna 2012 ennustetaan käytettävän hankkeissa Valtuustosali, Liinahaan vanhainkoti, Johtokeskusluola, Nunnavuoren palloiluhalli, Kupittaaan jalkapallostadionin kentän peruskorjaus, Puolalan koulu ja Puolalanmäen lukio (Puutarhakadun koulutalo). Kokonaiskustan-

nusarvioiden ennustetaan alittuvan Liinahaan vanhainkodin, Puolalan koulun ja Puolanmäen lukion sekä Maaherran virka-asunnon kohteissa. Kaikki rahoitettavat hankkeet toteutuvat kaupunginvaltuuston hyväksymien sitovien toteuttamisaikataulujen mukaisesti vuosijaksotusten muutoksista huolimatta.

Vesiliikelaitoksen investoinnit toteutuvat lähes suunnitellusti 11,2 milj. euron suuruisena. Investointiohjelmassa ei ole merkittäviä poikkeamia verkoston uudisrakentamisen ja saneerauksien osalta tiedossa. Kiinteistöjen korjaukseen liittyviä investointeja on siirretty myöhemmin toteutettavaksi rahoituslaskelman tasapainotuksen vuoksi.

Satamaliikelaitos investoi tilinpäätösennusteen mukaan 7,8 milj. euroa. Investointimenojen ennustetaan ylittävän 2,3 milj. euroa budjetoidusta. Muutokset johtuvat toisaalta sellaisista hankkeista, jotka eivät olleet yksityiskohtaisesti tiedossa vielä Turun Sataman talousarviota 2012 laadittaessa (mm. Viking Linen laivapaikka) ja toisaalta hankkeista, jotka käynnistettiin kaupungin toisen liikelaitoksen toimesta vasta heinäkuussa 2012 (liikennevalojen asennus Linnankadun ja Vallihaudankadun risteykseen sekä liikenneympyrä Linnankadun ja 2. Poikkikadun risteykseen). Mainitut työt on saatava valmiiksi kuluvan vuoden aikana.

Satamaliikelaitos on 15.10.2012 antanut kaupunginhallitukselle selvityksen vuodelle 2012 suunnitelluista investoinneista, jotka voidaan siirtää tai jättää kokonaan toteuttamatta. Sataman investointienustetta on alennettu syyskuun ennusteesta 1,1 milj. eurolla.

5.6. Rahoituslaskelman toteutumisenennuste

Rahoituslaskelmaennusteeseen sisältyy peruskaupungin palvelut ja hallinto sekä liikelaitokset (sisäisiä eriä ei ole eliminoitu).

Toiminnan ja investointien nettokassavirta tulee tilinpäätösennusteen mukaan olemaan -56,6 milj. euroa (syyskuun ennusteessa - 57,1 milj. euroa).

Investointeja toteutetaan 112,0 milj. eurolla. Omaisuuden luovutustuloja toteutunee 33,2 milj. euroa. Investointien nettokassavirta tulee olemaan 77,3 milj. euroa negatiivinen, mikä on 5,5 milj. euroa vähemmän kuin talousarviossa. Investointituloissa on mukana Turun Osakehuoneistot Oy:n osakkeiden arvioitu luovutustulo. Vastaava euromäärä sisältyy antolainojen lisäyksiin, jolloin järjestelyllä ei ole vaikutusta kaupungin maksuvalmiuteen.

Kiinteistöliikelaitoksen myyntitulot jäävät ennusteen mukaan 15,0 milj. euroon alittaen 5,2 milj. eurola tavoitteen.

Pitkäaikaisia antolainoja myönnetään vuoden aikana 73,6 milj. euroa. Talousarvion rahoituslaskelman antolainojen lisäyksiin on merkitty 73,2 milj. euroa.

Ennusteessa kaupungin lainakannan kasvuksi on merkitty talousarvion mukaisesti 60,0 milj. euroa. Pitkä- ja lyhytaikaista korollista lainaa nostetaan 125,0 milj. euroa. Pitkäaikaisia lainoja lyhennetään 60,0 milj. euroa.

Tilinpäätösennusteen mukaan maksuvalmius heikkenee noin 60,0 milj. euroa. Kaupungin rahavarat vuoden alussa olivat 117,6 milj. euroa. Maksuvalmius on kuluvan vuoden aikana säilynyt hyvänä. Verotilitysten väheneminen loppuvuoden aikana vähentää kassavarantoon merkittävästi. Edellisen rahoitusennusteen heikkenemisen ja 2013 tulossa olevien jälleerahoitustarpeiden seurauksena haettiin kaupunginvaltuustolta 20,0 milj. euron valtuudet pitkäaikaisten lainojen lisäyksille. Kaupunginvaltuusto myönsi lainanottovaltuudet 1.10.2012. Lainannostosuunnitelmaa ei ole vielä esitetty kaupunginhallitukselle.

Rahoitusasemaa alkuperäisestä talousarviosta heikentää tulorahoituksen alittuminen sekä antolainauksen ylittyminen. Investointien nettokassavirran pienenemisellä on positiivinen vaikutus.

Rahoituslaskelmaennuste 31.12.2012, kaupunki, liikelaitokset ja vahinkorahasto:

1.000 €	TP 2011 *)	TA 2012	Muutokset	TA 2012 muutoksin	Ennuste 2012	Poikkeama
Toiminnan rahavirta	35.057	45.244	-8.800	36.444	20.666	-15.778
Vuosikate	68.671	46.909	-15.300	31.609	20.055	-11.554
Satunnaiset erät	-3.050	14.685	6.500	21.185	20.500	-685
Tulorahoituksen korjausevät	-30.564	-16.350		-16.350	-19.890	-3.540
Investointien rahavirta	-44.556	-100.752	18.000	-82.752	-77.271	5.480
Investointimenot	-112.859	-122.734		-122.734	-112.020	10.713
Rahoitusosuudet investointimenoihin	4.335	1.534		1.534	1.511	-23
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	63.968	20.448	18.000	38.448	33.238	-5.210
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-9.499	-55.508	9.200	-46.308	-56.605	-10.298
Antolainauksen muutokset	-69.302	-24.318	-38.750	-63.068	-63.371	-303
Antolainasaamisten lisäykset	-78.656	-34.500	-38.750	-73.250	-73.644	-394
Antolainasaamisten vähennykset	9.354	10.182		10.182	10.273	91
Muiden sijoitusten muutokset, netto						
Lainakannan muutokset	-18.151	60.000	20.000	80.000	60.000	-20.000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	100.000	100.000	20.000	120.000	100.000	-20.000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-100.000	-65.000		-65.000	-65.000	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-18.151	25.000		25.000	25.000	0
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-79.101	35.682	-18.750	16.932	-3.371	-20.303
VAIKUTUS MAKSUVALMIUTEEN	-96.952	-19.826	-9.550	-29.376	-59.976	-30.600

*) TP 2011: PERUSKAUPUNKI JA LIIKELAITOKSET VÄHENNETTYINÄ YHTIÖITETTYILLÄ

Rahoituslaskelman tunnusluvut					
Asukasmäärä 31.12.	178.630	179.700		179.700	179.700
Investointien tulorahoitus, %	63,3	38,7		26,1	18,1
Lainakanta 31.12., M€ Korolliset velat sis. henkilöstökassa- ja kons.tilipääomat		461,5		481,5	481,5
Lainat €/asukas		2.568		2.679	2.679

5.7. Rahoitusaseman kehitys tammikuu - syyskuu 2012

Kaupungin koko kassavaranto oli vuoden 2011 lopussa n. 84,4 milj. euroa ja 2012 syyskuun lopussa 103,7 milj. euroa (ei sisällä omien rahastojen sijoituksia) eli kassavaranto nousi raportointijakson aikana 19,3 milj. euroa. Alimmillaan koko kassavaranto oli tammi-syyskuun aikana 53 milj. euroa ja ylimmillään 130,0 milj. euroa. Kaupungin maksuvalmius on säilynyt kuluvan vuoden aikana hyvänä. Kaupungin menot ja tulot ovat kuukausitasolla n. 110 – 140 milj. euroa ilman rahoitustapahtumia. Myös tytäryhtiöiden rahoitustapahtumat ja antolainojen lisääntyminen ovat lisänneet kassavarannon vaihteluita kaupungin omien rahoitustapahtumien lisäksi. Lyhytaikaisia kuntatodistus- tai muita limiittejä on vuoden alussa käytetty kaupunginhallituksen lainannostosuunnitelman mukaisesti tasoittamaan kassavarannon vaihteluita. Enimmillään kuntatodistuksia on ollut liikkeellä 100 milj. euroa. Katsauskauden päättyessä syyskuun lopussa kuntatodistuksia oli liikkeellä 50 milj. euroa. Lyhytaikaisia käyttämättömiä kuntatodistuslimiittejä tai muita ei-sitovia limiittejä kaupungilla oli syyskuun lopussa n. 260 milj. euroa. Kassavarannon odotetaan vähenevän merkittävästi vuoden loppua kohden.

Kaupungin pitkäaikaisten lainojen määrä vuoden 2011 lopussa oli (koron- ja valuutanvaihtosopimusten jälkeen) n. 265 milj. euroa ja syyskuun 2012 lopussa 300 milj. euroa. Pitkäaikaisten lainojen keskikorko (ml. seuraavan vuoden lyhennykset) syyskuun lopussa oli 1,75 %. Kaupungin pitkäaikainen velka on vaihdellut 250 – 300 milj. euron välillä alkuvuoden aikana. Pitkäaikaisia lainoja on nostettu 100 milj. euroa ja lyhennetty 65 milj. euroa. Kaupunginhallituksen hyväksymän lainannostosuunnitelman mukaan nostetaan vuoden aikana enintään 100 milj. euroa pitkäaikaisia lainoja ja lisäksi kuntatodistuksia olisi liikkeellä vuodenvaihteessa enintään 25 milj. euroa. Tällä hetkellä kaikki lainannostovaltuudet ovat käytössä. Tämän lisäksi kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 1.10.2012 edellisen toiminnan ja seurannan raportin yhteydessä korottaa pitkäaikaisten lainojen lisäystä vielä 20 milj. euroa. Kaupunginhallitus ei ole vielä hyväksynyt uutta lainannostosuunnitelmaa.

Korollisen kokonaisvelan määrä syyskuun lopussa oli 424,9 milj. euroa. Kaupungin korollinen kokonaisvelka nousi 91,5 milj. euroa kuluvan vuoden aikana. Korollisen kokonaisvelan keskiporko oli 1,35 %. Korolliseen kokonaisvelkaan sisältyi pitkäaikaisten lainojen lisäksi lyhytaikaista korollista velkaa 124,9 milj. euroa, joka muodostui henkilöstökassaan tehdyistä talletuksista (47,4 milj. euroa), konserniyhtiöiden tekemistä kassatalletuksista (27,5 milj. euroa) ja liikkeeseen lasketuista kuntatodistuksista (50 milj. euroa). Henkilöstökassatalletukset ovat pysyneet lähes paikallaan. Tytäryhtiöiden talletukset ovat vaihdelleet vuoden aikana ja kuntatodistusten määrä on kasvanut.

Antolainaustarve tytäryhtiöille on lisääntynyt. Kaupunkikonsernille tulee edullisemmaksi, että rahoitusta keskitetään yhä enemmän. Tämä lisää paineita kaupungin velkamäärän kasvulle. Toisaalta se ei lisää kaupungin nettovelkaa.

Pitkäaikaisia antolainoja on vuoden aikana tähän mennessä myönnetty tytär- ja osakkuusyhtiöille yhteensä 55,4 milj. euroa mm. TVT Asunnot Oy:lle, Oy Turku Energialle ja mm. uusille perustetuille yhtiöille. Nettomääräisesti antolainat ovat lyhennykset huomioiden kasvaneet n. 45 milj. euroa. Lisäksi tytäryhtiöillä oli käytössä yhtiöiden konsernitileihin liitetyjä limiittejä eli lyhytaikaisia lainoja syyskuukuun lopussa n. 46,9 milj. euroa.

Kaupungin nettovelka syyskuun lopussa oli 80 milj. euroa (ilman vahinkorahastoa). Vuoden vaihteen ennuste nettovelasta on n. 140 milj. euroa. Tärkeimpänä syynä nettovelan kasvuun loppuvuoden aikana on verotulojen vähentyminen mm. marraskuun tilityksessä. Voi olla, että lainannostosuunnitelmaa joudutaan tarkentamaan loppuvuoden aikana.

6. Palveluiden ja hallinnon sekä liikelaitosten käyttötalous- ja investointiosan toteutumisvertailu

6.1. Käyttötalouden toteutumisvertailu

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 muutoksien	2. ENNUSTE 2012	3. ENNUSTE 2012	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
KOKO KAUPUNKI YHTEENSÄ								
TOIMINTAKATE	-908 163	-950 650	-17 591	-968 241	-986 582	-984 145	-15 904	1,6 %
Toimintatuotot	641 242	510 374	4 761	515 135	509 239	512 113	-3 022	-0,6 %
Toimintakulut	1 549 405	1 461 024	22 352	1 483 376	1 495 821	1 496 258	12 882	0,9 %

KJ-TOIMI								
Keskusvaalilautakunta								
TOIMINTAKATE	-147	-600	0	-600	-600	-600	0	0,0 %
Toimintatuotot	279	560		560	560	560	0	0,0 %
Toimintakulut	426	1 160		1 160	1 160	1 160	0	0,0 %

Kaupunginhallitus								
TOIMINTAKATE	-57 832	-64 463	4 664	-59 799	-59 894	-59 367	431	-0,7 %
Toimintatuotot	40 903	48 804	-1 894	46 910	45 312	45 130	-1 779	-3,8 %
Toimintakulut	98 735	113 267	-6 558	106 708	105 206	104 498	-2 210	-2,1 %

KH, ruokapalvelut								
TOIMINTAKATE			0	0		0	0	0 %
Toimintatuotot			1 100	1 100		955	-145	-13,2 %
Toimintakulut			1 100	1 100		955	-145	-13,2 %

Kaupungin yhteiset toiminnot								
TOIMINTAKATE						300		
Toimintatuotot						300		
Toimintakulut						0		

Kaupunginhallitus, omarahoitusosuudet								
TOIMINTAKATE	-44 274	-44 934	-127	-45 061	-45 061	-45 061	0	0,0 %
Toimintatuotot	0	0		0			0	
Toimintakulut	44 274	44 934	127	45 061	45 061	45 061	0	0,0 %

Kaupunginvaltuusto								
TOIMINTAKATE	-795	-1 020	0	-1 020	-1 020	-1 020	0	0,0 %
Toimintatuotot	0	0		0			0	
Toimintakulut	795	1 020		1 020	1 020	1 020	0	0,0 %

Tarkastuslautakunta								
TOIMINTAKATE	-473	-627	-13	-640	-627	-640	0	0,0 %
Toimintatuotot	0	0		0			0	
Toimintakulut	473	627	13	640	627	640	0	0,0 %

OSAAMISTOIMI								
Ammattikorkeakoulun hallitus								
TOIMINTAKATE	-58 896	-60 343	-682	-61 024	-60 380	-61 024	0	0,0 %
Toimintatuotot	11 495	11 152		11 152	11 152	11 458	306	2,7 %
Toimintakulut	70 391	71 494	682	72 176	71 532	72 482	306	0,4 %

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 muutoksin	2. ENNUSTE 2012	3. ENNUSTE 2012	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
--	---------	---------	----------------------	----------------------	--------------------	--------------------	----------------	----------------

Lukio- ja ammatti-opetuslautakunta								
TOIMINTAKATE	-68 431	-69 080	-253	-69 332	-69 529	-69 753	-421	0,6 %
Toimintatuotot	6 787	6 397		6 397	6 343	6 636	240	3,7 %
Toimintakulut	75 218	75 476	253	75 729	75 871	76 389	660	0,9 %

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta								
TOIMINTAKATE	-192 450	-194 548	-2 062	-196 610	-197 476	-197 581	-971	0,5 %
Toimintatuotot	19 278	18 654	1 769	20 423	21 017	20 528	105	0,5 %
Toimintakulut	211 728	213 202	3 831	217 033	218 493	218 109	1 076	0,5 %

PALVELUTOIMI								
Kulttuurilautakunta								
TOIMINTAKATE	-32 198	-33 412	101	-33 312	-33 045	-33 099	212	-0,6 %
Toimintatuotot	7 610	4 805		4 805	6 653	6 860	2 055	42,8 %
Toimintakulut	39 808	38 218	-101	38 117	39 698	39 960	1 843	4,8 %

Liikuntalautakunta								
TOIMINTAKATE	-15 485	-16 229	0	-16 229	-17 171	-16 887	-658	4,1 %
Toimintatuotot	2 014	3 718		3 718	3 263	3 284	-434	-11,7 %
Toimintakulut	17 498	19 947		19 947	20 434	20 171	224	1,1 %

Nuorisolautakunta								
TOIMINTAKATE	-9 282	-9 706	0	-9 706	-9 823	-9 859	-153	1,6 %
Toimintatuotot	1 647	1 165	134	1 299	1 649	1 684	385	29,6 %
Toimintakulut	10 929	10 871	134	11 005	11 472	11 543	538	4,9 %

Peruspalvelulautakunta								
TOIMINTAKATE	-527 753	-534 956	-19 215	-554 171	-562 686	-560 814	-6 644	1,2 %
Toimintatuotot	84 496	79 734	3 594	83 329	82 546	83 379	50	0,1 %
Toimintakulut	612 249	614 690	22 809	637 499	645 232	644 193	6 694	1,1 %

YMPÄRISTÖTOIMI								
Joukkoliikenne-lautakunta								
TOIMINTAKATE	-14 311	-14 688	0	-14 688	-14 688	-14 688	0	0,0 %
Toimintatuotot	20 255	21 465	0	21 465	21 465	21 465	0	0,0 %
Toimintakulut	34 565	36 153	0	36 153	36 153	36 153	0	0,0 %

Turun kaupunkiseudun joukkoliikenneltk								
TOIMINTAKATE	0	-2 218	-5	-2 222	-2 222	-2 218	5	-0,2 %
Toimintatuotot	0	458		458	458	458	0	0,0 %
Toimintakulut	0	2 676	5	2 680	2 680	2 676	-5	-0,2 %

Varsinais-Suomen aluepelastuslautakunta								
TOIMINTAKATE	1 530	1 500	-5	1 495	1 500	1 535	40	2,6 %
Toimintatuotot	39 504	41 086		41 086	41 086	41 152	66	0,2 %
Toimintakulut	37 974	39 586	5	39 590	39 586	39 617	26	0,1 %

	TP 2011	TA 2012	TA 2012 muutokset	TA 2012 muutoksin	2. ENNUSTE 2012	3. ENNUSTE 2012	POIKKEAMA €	POIKKEAMA %
Ymparisto- ja kaavoituslautakunta								
TOIMINTAKATE	-6 731	-5 620	-3	-5 623	-5 623	-5 623	0	0,0 %
Toimintatuotot	7 282	5 768		5 768	6 728	6 375	608	10,5 %
Toimintakulut	14 014	11 388	3	11 391	12 351	11 998	608	5,3 %
Turun kaupunkiseudun jatehuoltolautakunta								
TOIMINTAKATE	0	0	0	0	0	0	0	
Toimintatuotot	0	0	60	60	60	60	0	0,0 %
Toimintakulut	0	0	60	60	60	60	0	0,0 %
Kiinteistöliikelaitos								
TOIMINTAKATE	36 133	35 180	-5	35 176	30 980	31 578	-3 598	-10,2 %
Toimintatuotot	90 460	79 653		79 653	75 453	76 541	-3 113	-3,9 %
Toimintakulut	54 326	44 473	5	44 477	44 473	44 963	486	1,1 %
Rakennuslautakunta								
TOIMINTAKATE	-104	-107	0	-107	-107	-107	0	0,0 %
Toimintatuotot	0	0	0	0			0	
Toimintakulut	104	107	0	107	107	107	0	0,0 %
Satamaliikelaitos								
TOIMINTAKATE	10 917	11 952	0	11 952	9 439	9 553	-2 399	-20,1 %
Toimintatuotot	24 092	25 363	0	25 363	22 064	22 354	-3 009	-11,9 %
Toimintakulut	13 175	13 411	0	13 411	12 625	12 801	-610	-4,5 %
Tilaliikelaitos								
TOIMINTAKATE	56 785	41 707	0	41 707	41 707	41 707	0	0,0 %
Toimintatuotot	131 462	120 600	0	120 600	121 850	122 250	1 650	1,4 %
Toimintakulut	74 678	78 893	0	78 893	80 143	80 543	1 650	2,1 %
Vesiliikelaitos								
TOIMINTAKATE	16 958	11 561	0	11 561	9 744	9 524	-2 037	-17,6 %
Toimintatuotot	44 448	40 992	0	40 992	41 580	40 682	-310	-0,8 %
Toimintakulut	27 490	29 431	0	29 431	31 836	31 158	1 727	5,9 %
Kiinteistöpalveluliikelaitos								
TOIMINTAKATE		269						
Toimintatuotot		44 835						
Toimintakulut		44 566						
Kunnallistekniikkaliikelaitos								
TOIMINTAKATE		-996						
Toimintatuotot		28 195						
Toimintakulut		29 191						
Vierailuliikelaitos								
TOIMINTAKATE		155						
Toimintatuotot		10 801						
Toimintakulut		10 646						
Talotoimiliikelaitos								
TOIMINTAKATE		-741						
Toimintatuotot		25 398						
Toimintakulut		26 140						

6.2. Investointien toteutumisvertailu

	TA 2012	2. ENNUSTE	3. ENNUSTE	POIKKEAMA	%
Turku	122 733 566	117 970 885	112 020 338	-10 713 228	-9 %
Hallinto	6 013 188	4 390 065	9 362 145	3 348 957	56 %
Kaupunginhallitus	5 513 188	3 890 065	8 862 145	3 348 957	61 %
Kaupunginvaltuusto	500 000	500 000	500 000	0	0 %
Osaamistoimi	1 130 000	1 130 000	1 130 000	0	0 %
Lukio- ja ammattiopetuslautakunta	100 000	100 000	100 000	0	0 %
Varhaiskasvatus- ja perusopetusltk	1 030 000	1 030 000	1 030 000	0	0 %
Palvelutoimi	2 323 000	2 172 327	2 136 000	-187 000	-8 %
Kulttuurilautakunta	531 000	531 000	531 000	0	0 %
Liikuntalautakunta	400 000	364 277	300 000	-100 000	-25 %
Nuorisolautakunta	180 000	132 000	132 000	-48 000	-27 %
Peruspalvelulautakunta	1 212 000	1 145 050	1 173 000	-39 000	-3 %
Ymparistotoimi	113 267 378	110 278 493	99 392 193	-13 875 185	-12 %
Joukkoliikennelautakunta	205 000	205 000	205 000	0	0 %
Kiinteistöliikelaitos	44 807 000	43 317 000	39 128 100	-5 678 900	-13 %
Satamaliikelaitos	5 490 000	8 980 000	7 830 000	2 340 000	43 %
Tilaliikelaitos	48 805 378	44 049 893	38 499 385	-10 305 993	-21 %
Vesiliikelaitos	11 500 000	11 266 600	11 220 008	-279 992	-2 %
V-S Alpe	2 460 000	2 460 000	2 509 700	49 700	2 %